

Creative
Europe

COMUNICAT DE PRESĂ

Premiile Europene pentru Patrimoniul Cultural 2017:

Marele Premiu pentru Palatul Cultural din Blaj și Premiul Publicului pentru Dl. Zoltán Kallós

Turku, 15 mai 2017 – Câștigătorii ediției 2017 a Premiului Uniunii Europene pentru Patrimoniul Cultural / Premiile Europa Nostra, cea mai importantă distincție a domeniului, au fost sărbătoriți în această după-amiază în cadrul unui eveniment proeminent desfășurat la Biserica Sf. Mihail din Turku, Finlanda. Maestrul **Plácido Domingo**, Președintele Europa Nostra, principala organizație europeană a domeniului, și **Tibor Navracsics**, Comisar European pentru Educație, Cultură, Tineret și Sport, au condus împreună Ceremonia Premiilor Europene pentru Patrimoniul Cultural. Cei doi au anunțat și au înmănat cele 7 Mari Premii și Premiul Publicului, selectate dintre cele 29 de proiecte premiate anul acesta.

Câștigătorii celor **7 Mari Premii**, desemnați să primească 10.000 Euro fiecare, selectați de un [juriu](#) independent format din experți, sunt:

Categoria Conservare

[Complexul baroc și grădinile din Kuks, Regiunea Hradec Králové, CEHIA](#)

[Drumul Regal peste Filefjell, NORVEGIA](#)

[Palatul Cultural din Blaj, Transilvania, ROMÂNIA](#)

[Acoperișul de protecție a ruinelor Mănăstirii San Juan, Burgos, SPANIA](#)

Categoria Cercetare

[Proiectul de cercetare și conservare Bosch, 's-Hertogenbosch, OLANDA](#)

Categoria Serviciu Dedicat

[Dl. Ferdinand Meder, Zagreb, CROAȚIA](#)

Categoria Educație, Pregătire și Conștientizare

[Centrul de Arte Vizuale și Cercetare, Nicosia, CIPRU](#)

Premiul Publicului, care a ajuns la a șasea ediție, este acordat [Dlui. Zoltán Kallós](#), care a alcătuit, cu devotament, colecții de muzică, dans, povestiri și meșteșuguri ale comunităților maghiare, românești și rome din Transilvania, România, de-a lungul a peste 70 de ani. Pentru prima dată o realizare din categoria **Serviciu Dedicat pentru Patrimoniul Cultural** primește cel mai mare număr de voturi. Peste **11.500 persoane** au votat realizarea lor preferată din Europa, prin intermediul sondajului online organizat de Europa Nostra.

În cadrul ceremoniei, Premiile UE pentru Patrimoniul Cultural / Premiile Europa Nostra au fost oferite celor **29 de câștigători** din 18 țări care participă la programul Europa Creativă al UE. În plus, două proiecte exemplare din [Elveția](#) și [Turcia](#), țări europene care nu participă la acest program, au primit de asemenea câte un Premiu Europa Nostra.

„A fost un enorm privilegiu să-i întâlnesc și să-i celebrez pe toți câștigătorii Premiilor în frumosul oraș istoric Turku, cu prilejul aniversării a 100 de ani de independență a Finlandei. Fiecare câștigător reprezintă un exemplu strălucit pentru noi toți, cei care îngrijim patrimoniul nostru comun și muncim pentru el. Ceremonia noastră de premiere și Congresul desfășurat la Turku a reprezentat ocazia perfectă pentru a-i mobiliza pe câștigătorii premiilor, membrii și partenerii noștri pentru a contribui la Anul European al Patrimoniului Cultural în 2018. Nu trebuie să pierdem această oportunitate istorică de a așeza patrimoniul nostru cultural comun acolo unde îi este locul – în centrul proiectului european pe care trebuie să-l revitalizăm!” a declarat **Plácido Domingo**, renumitul tenor și Președinte al Europa Nostra.

„Încă o dată Premiul UE pentru Patrimoniul Cultural / Premiile Europa Nostra celebrează talentul extraordinarilor meșteri și profesioniști, munca neobosită a voluntarilor și eforturile devotate ale educatorilor, care ne permit să ne bucurăm astăzi de patrimoniul nostru cultural și care îi asigură păstrarea pentru generațiile viitoare. Patrimoniul cultural al Europei constituie una dintre cele mai prețioase resurse. Valoarea sa nu este doar simbolică – acesta exercită un impact pozitiv asupra calității vieților noastre, asupra economiei și asupra societății noastre. Sunt încântat că 2018 va fi Anul European al Patrimoniului Cultural. Aceasta este o oportunitate enormă pentru a atrage atenția cetățenilor UE din toate mediile asupra valorii patrimoniului nostru comun, asupra riscurilor la care acesta este expus și asupra oportunităților pe care le oferă pentru promovarea incluziunii sociale și pentru constituirea comunităților viitorului,” a declarat **Tibor Navracsics**, Comisar European pentru Educație, Cultură, Tineret și Sport.

La Ceremonia de Premiere din Turku au participat circa 1.200 persoane, incluzând profesioniști din domeniul patrimoniului, voluntari, susținători din întreaga Europă, precum și înalți reprezentanți ai instituțiilor UE, ai Statelor Membre și ai țării gazdă.

Ceremonia de Premiere a constituit evenimentul public final al [Congresului European al Patrimoniului](#), care a reunit sute de actori din domeniul patrimoniului din toată Europa la Turku între 10 și 15 mai. Organizat de Europa Nostra și de reprezentanța sa națională, Europa Nostra Finlanda, Congresul a fost susținut de Orașul Turku, de numeroase organizații publice și private din Finlanda și din alte țări europene, și de programul Europa Creativă al Uniunii Europene.

În 2018 Premiul UE pentru Patrimoniu Cultural / Premiile Europa Nostra vor servi ca pivot pentru promovarea obiectivelor cheie și mesajelor Anului European al Patrimoniului Cultural. Apelul pentru candidaturi pentru această Ediție Specială a Programului de Premii va fi lansat în data de 1 iunie 2017 prin situl web al Premiilor: www.europeanheritageawards.eu/apply.

[FOTOGRAFII DE LA CEREMONIE](#)

disponibile în scurt timp

[FILMAREA CEREMONIEI](#)

disponibilă în scurt timp

DATE DE CONTACT

Europa Nostra

Joana Pinheiro, jp@europanostra.org
+31 70 302 40 55, +31 6 34 36 59 85

Comisia Europeană

Nathalie Vandystadt
nathalie.vandystadt@ec.europa.eu, +32 2 2967083
Joseph Waldstein
joseph.waldstein@ec.europa.eu, +32 2 2956184

Fundația Pro Patrimonio

Raluca Martiș,
propatrimonio.romania@gmail.com, +4 0722 673 475

Palatul Cultural din Blaj

Dr. Vlad Sebastian Rusu, vlad.rusu@arch.utcluj.ro
004 0264 432 691, 004 0747 289 311

DI. Zoltán Kallós

DI. Csaba Sógor
csaba.sogor@europarl.europa.eu
+32 2 2838389

MAI MULTE INFORMAȚII

Despre proiectele câștigătoare:

[Informații și comentariile juriului](#),
[Fotografii de înaltă rezoluție](#) și [video](#)
Twitter: [@europanostra](#)

Pagina internet [Creative Europe](#)

Twitter: [@europe_creative](#)

Pagina internet al comisarului Navracsics

www.vladrusu.ro

www.kallos.org.ro

Palatul Cultural din Blaj

Proiectat în anul 1930 de către arhitectul Victor Smigelschi, pentru a găzdui diverse evenimente culturale, Palatul Cultural din centrul istoric al Blajului a fost singura dotare de acest tip din oraș. Clădirea a suferit diverse modificări interioare începând cu anii '60, devenind cinematograful orașului, alături de diverse alte funcțiuni precum Muzeul de Istorie și Etnografie al Blajului, biblioteca orașului sau Centrul de Radioficare Blaj. În urma unui incendiu din 1995, Palatul a fost grav afectat, rămânând în ruină până în anul 2012, când administrația orașului Blaj a avut inițiativa reabilitării sale.

Clădirea a suferit daune importante în urma incendiului, rămânând în picioare doar pereții exteriori și compartimentările interioare. Toate elementele structurale, zidării, planșee, scări și acoperiș au fost puternic deteriorate, necesitând însemnate consolidări structurale. Restaurat cu un buget modest, provenit din fonduri publice, Palatul a fost readus la forma sa originală, evocându-se totodată istoria sa recentă. De exemplu, cărămida păstrată aparentă, precum și tavanul retras, amintesc vizitatorului de istoria traumatică a incendiului.

Juriul a recunoscut această calitate a proiectului, declarând: „Administrația Blajului a izbutit cu succes, prin intervenții minime, să evoce arhitectura pierdută a clădirii istorice aflate în ruină. Prin adăugarea doar a unor funcțiuni și elemente structurale esențiale, fără demolări, s-a reușit valorificarea vestigiilor patrimoniului existent”.

Recuperarea ruinei a adus la o îmbunătățire a peisajului urban din vecinătate. Clădirea, folosită de-a lungul timpului pentru evenimente culturale, și-a recâștigat rolul de centru al vieții culturale al orașului Blaj, putând să găzduiască diverse evenimente precum concerte, piese de teatru, proiecții de film sau expoziții. Din acest motiv, este evidentă importanța clădirii în cadrul vieții culturale și sociale a orașului. Juriul a consemnat și a apreciat mult *„felul în care clădirea a încurajat o implicare socială vie, precum și impactul social și economic pe care aceasta l-a avut asupra comunității locale. Aceasta constituie un precedent național și reprezintă un excelent exemplu de revalorificare a ruinelor contemporane”*.

Domnul Zoltán Kallós din România, Transilvania

Domnul Zoltán Kallós este unul dintre cei mai proeminenți etnografi maghiari din secolul XX. Colecțiile sale cuprind elemente din patrimoniul tangibil și intangibil al folclorului comunităților maghiare, române, săsești și rome din Transilvania și s-au dovedit a fi o contribuție inestimabilă la conservarea culturii populare europene. Domnul Kallós a compilat cu devotament această colecție în ultimii 70 de ani, cu scopul de a conserva nu doar dovada fizică a acestor culturi bogate, dar și cântecele, poeziile, dansurile, obiceiurile și folclorul care stau la baza identității noastre europene. A depus aceste eforturi, uneori supraomenești, în pofida circumstanțelor politice extrem de dificile și cu prețul multor sacrificii personale.

Domnul Zoltán Kallós a publicat numeroase casete, CD-uri și filme despre activitatea sa și este autorul mai multor cărți. Institutul de Etnografie al Academiei Maghiare, Casa Patrimoniului Maghiar din Budapesta și Muzeul și Centrul Etnografic al Fundației Kallós Zoltán, care a fost fondat în 1992 pe proprietatea familiei sale, adăpostesc aproximativ 14.000 de cântece populare colecționate de domnul Kallós.

Domnul Kallós a lucrat neobosit pentru ca generațiile tinere să cunoască tradițiile muzicale, dansurile, legendele și meșteșugurile strămoșilor. El a avut un rol esențial în dezvoltarea mișcării caselor de dans popular, menite să reînvie și să învețe tradițiile de dans folcloric al comunităților maghiare în mai multe țări europene. În semn de recunoaștere a eforturilor sale, în noiembrie 2011 UNESCO a înscris mișcarea caselor de dans popular în Lista Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității. *„Domnul Kallós a lucrat din răzputeri pentru a păstra cultura acestor comunități, obținându-le recunoaștere la nivel mondial cu statutul UNESCO”*, a declarat juriul.

În ciuda vârstei sale înaintate, domnul Kallós rămâne activ în comunitatea sa, iar fundația care îi poartă numele se asigură de formarea profesorilor care, la rândul lor, învață această moștenire importantă copiilor noștri.

„DI Zoltán Kallós și-a dedicat viața pentru conservarea culturii diverselor comunități din Bazinul Carpatic și s-a devotat cu toată ființa sa transmiterii acestor valori pe plan mondial. Domnul Kallós a întreprins aceste fapte și în vremuri profund provocatoare. Activitatea sa, curajul său merită pe deplin acum acest premiu”, a subliniat juriul.

Cadru

Premiul UE pentru patrimoniul cultural / Premiile Europa Nostra

[Programul Premiul Uniunii Europene pentru patrimoniul cultural / Premiile Europa Nostra](#) a fost lansat de Comisia Europeană în 2002 și de atunci a fost condus de Europa Nostra. Acesta celebrează și promovează cele mai bune practici legate de conservarea patrimoniului, cercetare, management, voluntariat, educație și comunicare. În acest fel, contribuie la o recunoaștere publică mai puternică a patrimoniului cultural ca resursă strategică pentru economia și societatea europeană. Premiul este susținut de programul Europa Creativă al Uniunii Europene.

În ultimii 15 ani, organizații și persoane din **39 de țări** au prezentat un număr total de **2.720 de propuneri** pentru premii. În ceea ce privește numărul de înregistrări în funcție de **țară**, **Spania** este pe primul loc în clasament, cu 498 de proiecte, urmată de **Regatul Unit**, cu 286 de proiecte, și **Italia**, cu 278 de proiecte. În ceea ce privește **categoriile**, **conservarea** a avut cele mai multe proiecte (1.606). Urmează educația, formarea și sensibilizarea (457), apoi cercetarea (340), și, în cele din urmă, serviciul dedicat patrimoniului (317).

Din 2002, juriile de experți independenți au selectat **455 de proiecte premiate** din **34 de țări**. În conformitate cu numărul de propuneri, **Spania** se află în fruntea listei cu 61 de premii primite. **Regatul Unit** este pe locul al doilea cu 60. **Italia** urmează pe locul al treilea (37 premii), **Germania** a patra (29 premii), iar **Grecia** a cincea (27 de premii). În ceea ce privește categoriile, conservarea are cei mai mulți câștigători (267), urmată de serviciul dedicat patrimoniului (67), educația, formarea și sensibilizarea (65), și, în sfârșit, cercetarea (56).

Un total de **102 de mari premii** de 10.000 € au fost acordate pentru inițiative de patrimoniu remarcabile, selectate dintre proiectele premiate.

Premiul UE pentru patrimoniul cultural / Premiile Europa Nostra au consolidat și mai mult capacitatea sectorului patrimoniului din Europa, prin evidențierea celor mai bune practici, încurajând schimbul transfrontalier de cunoștințe și conectarea diverselor părți interesate în rețele mai mari. S-au adus, de asemenea, beneficii majore câștigătorilor, cum ar fi o mai mare expunere (inter)națională, continuarea finanțării și un număr crescut de vizitatori. În plus, Premiul a ridicat gradul de conștientizare a patrimoniului nostru comun în rândul publicului larg, în același timp subliniind caracterul său intrinsec european. Prin urmare, Premiul este un instrument-cheie pentru promovarea patrimoniului Europei.

Europa Nostra

[Europa Nostra](#) este federația pan-europeană a organizațiilor din domeniul patrimoniului, care este, de asemenea, susținută de o rețea largă de organisme publice, companii private și persoane fizice. Cu organizații membre provenind din peste 40 de țări din Europa, organizația este vocea societății civile care se angajează la protejarea și promovarea patrimoniului cultural și natural al Europei. Fondată în 1963, este recunoscută astăzi ca rețeaua de patrimoniu cea mai reprezentativă din Europa. Plácido Domingo, renumitul cântăreț de operă și dirijor, este președintele organizației.

Europa Nostra inițiază campanii pentru a salva monumentele pe cale de dispariție, situri și peisaje ale Europei, în special prin intermediul programului „The 7 Most Endangered”. Ea celebrează excelența prin Premiul Uniunii Europene pentru patrimoniul cultural / Premiile Europa Nostra. De asemenea, aceasta contribuie la formularea și punerea în aplicare a strategiilor și politicilor europene în domeniul patrimoniului, printr-un dialog structurat cu instituțiile europene și prin coordonarea Alianței patrimoniului european 3.3.

[Fundația Pro Patrimonio](#), care este membru al organizației Europa Nostra, a fost înființată în anul 2000, derulând, de atunci, o serie de proiecte care au ca obiectiv principal conservarea, salvarea și reactivarea patrimoniului cultural, cu precădere arhitectural. Acțiunile sale se concentrează pe proiecte practice de protecție și reabilitare a patrimoniului, precum și pe implicarea și conștientizarea de către comunități a propriei identități, a memoriei și valorii moștenirii culturale. Printre proiectele derulate cu ajutorul formidabil al voluntarilor se numără și proiectul *60 de biserici de lemn*, inclus în 2014 de organizația Europa Nostra pe lista *Cele mai periclitate 7 situri de patrimoniu din Europa (7 Most Endangered Heritage Sites in Europe)*. Cu sprijinul Europa Nostra și al World Monuments Fund, Pro Patrimonio a demarat intervenții de urgență în nordul Olteniei și sudul Transilvaniei (județele Gorj, Vâlcea, Sibiu și Hunedoara) pentru bisericile de lemn, majoritatea biserici de cimitir, deseori abandonate, aproape toate clasate monument istoric și aflate în stare gravă de degradare structurală (chiar precolaps) și artistică.

Europa creativă

[Europa creativă](#) este noul program UE pentru sprijinirea sectoarelor culturale și creative, permițându-le să-și sporească contribuția pentru locuri de muncă și creștere economică. Cu un buget de 1.460.000.000 € pentru perioada 2014-2020, sprijină organizațiile în domeniul patrimoniului, teatru, arte plastice, arte interdisciplinare, publicații, film, televiziune, muzică și jocuri video, precum și zeci de mii de artiști, profesioniști în domeniul culturii și audiovizualului. Finanțarea va permite acestora să opereze în toată Europa, pentru a ajunge la noi segmente de public și pentru a dezvolta abilitățile necesare în era digitală.